

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer Diarienummer
ÅMH-Pn 27/10 2008-0535

Beslutsdatum
26.05.2010

Sökanden

Mariehamns Stad
22100 Mariehamn

Ärende

Ansökan avser revidering av villkor i miljötillstånd MPN-00-123 för Mariehamns Stads reningsverk, Lotsbroverket.

Den i ansökan avsedda verksamheten är miljötillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd (miljöskyddslagen) och
- 6 kap. 16 § punkt b vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

Beslut

Reviderade villkor och föreskrifter

ÅMHHM reviderar med stöd av 22 § 1 mom. miljöskyddslagen villkoren i Mariehamns Stads miljötillstånd för Lotsbroverket, MPN-00-123.

I gällande villkor byts Ålands Landskapsregering och Ålands Hälsönämnd genomgående ut mot ÅMHHM. Gällande villkor fortsätter att gälla då revidering är uppenbart onödigt, enligt 1 mom. 22 § miljöskyddslagen, med undantag för nedanstående villkor som ändras eller ersätts:

1. Ansvar för hela avloppsreningsanläggningen med tillhörande pumpstationer och ledningsnät enligt detta tillstånd begränsas till Mariehamns Stad. Verksamheten ska skötas och underhållas så att minsta möjliga miljöförorening och risk för negativ miljöpåverkan uppstår.
7. Tillståndshavaren ska vidare utreda förhållandena vid utsläppspunkten samt möjligheter att eventuellt omlokalisera utsläppspunkten. Utredning ska ske inom 5 år och redovisas i samband med följande tillfälle till revidering av tillståndsvillkoren. Utredningen ska klargöra:
 - vattenströmningsförhållanden in och ut ur Svibyviken,

- fortsatta vattenkvalitetsmätningar enligt recipientkontrollprogrammet och analys av samlade data inför ny revidering,
- utvärdering av eventuella andra alternativa utsläppspunkter än de som redovisats i utredningen från år 2004,
- redovisning av ekonomiska konsekvenser för förverkligande av olika alternativa utsläppspunkter.

24 § punkt e) miljöskyddslagen

22. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i driftdagboken enligt villkor 15.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i lokalen. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Alla kemikalier ska förvaras på ett ändamålsenligt sätt, i täta, förslutna och ändamålsenliga kärl så att risk för förorening av miljön eller risk för människors hälsa förhindras. Kemikaliebehållare och –förråd ska vara placerade så att behållare inte riskerar att välta, utsättas för extrema temperaturer eller på annat sätt kan komma att skadas.

Vid anläggningen får endast sådana kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier.

24 § punkt e) miljöskyddslagen

23. Avfallshanteringen ska följa renhållningslagen och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad.

24 § punkt b) miljöskyddslagen, 8a - 8f §§ renhållningslagen

Villkor 28 utgår.

Villkor 30 utgår som villkor och ersätts med egen underrubrik om *giltighet och revidering* under huvudrubriken *beslut*.

Giltighet och revidering av villkor

Detta beslut kompletterar befintligt miljötillstånd, MPN-00-123, som gäller tillsvidare.

Ansökan om ny revidering av villkor ska inkomma till ÅMHM senast 31.12.2015. Till ansökan ska bifogas sakenliga uppgifter om verksamheten, provtagnings- och observationsprogram, sammanställning av driftdagbok samt utredning om utsläppspunkten enligt villkor 7.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland. Myndigheten konstaterar att nedanstående reviderade tillståndsvillkor och föreskrifter inte torde orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Beslutsmotiveringar

Sökanden har inkommit med ansökan om revidering av villkor i miljötillstånd inom den tid som föreskrivs i gällande miljötillstånd.

Under år 2009 har ca 2,36 miljoner kubikmeter avloppsvatten behandlats i Mariehamns Stads reningsverk. Stora bräddningar i reningsverkets försedimentering har skett främst i juli och september och årstotalen bräddat avloppsvatten uppgår till drygt 52000 kubikmeter. Därtill har bräddningar i pumpstationer också skett under främst juli månad på grund av störtregn. Uppskattade mängden bräddat avloppsvatten uppgår totalt till ca 1000 kubikmeter. Trots detta har verksamheten klarat reningskraven och följt miljötillståndets utsläppsgränsvärden. ÅMHM finner ingen anledning att ändra villkor rörande utsläppsgränsvärden. Gällande utsläppsgränsvärden är jämförbara med gränsvärden för avloppsreningsverk av motsvarande typ och storlek i omgivande regioner.

Sedan tillståndet beviljades har en ny miljöskyddslag trätt i kraft. För egenkontroll utfärdas numera föreskrifter istället för villkor, vilket kunde motivera revidering av tillståndets samtliga villkor för att uppdatera lagstödet. Men, då det snarare är fråga om skrivtekniska saker avstår ÅMHM från denna ändring. Gjorda revideringar avser några förtydliganden av ansvar samt tydliggörande av hantering av kemikalier och avfall. Den mest väsentliga revideringen avser villkor 7 om utsläppspunkten.

Sedan tillstånd för verksamheten beviljades år 2002 har antalet anslutna kommuner vuxit och därmed även ledningsnät med tillhörande pumpstationer. Dessa ledningsnät och pumpstationer är utom Mariehamns Stads kontroll, men utgör en väsentlig del av den totala miljöbelastning. ÅMHM tydliggör med stöd av miljöskyddslagens 24 § punkt a befintligt villkor 1 genom att begränsa ansvaret för ledningsnät i tillståndet till att omfatta det nät och de anläggningar som tillhör Mariehamns Stad. I resterande

avloppsledningsnät ansvarar respektive nätägare för sin del av ledningsnätet med tillhörande pumpstationer och anordningar. Eventuella bräddningar kan därför inte belasta Mariehamns Stad. Däremot är det väsentligt att Mariehamns Stad ser till att verksamheten vid Lotsbroverket sköts på bästa sätt och att reningseffekten inte försämras. Detta innebär bland annat att känna till industriavloppsvatten och annat avvikande avloppsvatten som är inkopplat på nätet och som kan påverka reningsresultatet. Detta tydliggörs i villkor 10 som baseras på punkt C i vattenförordning (1996:105). Villkor 10 är inte ändrat.

Nuvarande utsläppspunkt är godkänd i befintligt miljötillstånd men tillståndshavaren har haft ett villkor om att utreda en flytt av utsläppspunkten till en eventuellt bättre plats. Utsläppspunkten är belägen i en djup grop, ca 20 meter djup, innanför Svibyvikens tröskel med vattendjup om ca 10-12 meter. I första hand förefaller det som en olämplig plats då avloppsvattnet torde stanna inne i viken. Recipientkontrollprogrammets analyser påvisar dock inga tydliga negativa förändringar som påkallar en omedelbar flytt av utsläppspunkten. Snarare är det så att det skett en förbättring sedan mitten av 1990-talet, vilket sannolikt kan härledas till ombyggnaden av Lotsbroverket och införandet av kväverening. Analysresultaten påvisar jämförelsevis små skillnader mellan provtagningspunkter inne i Svibyviken såsom Badhusberget och Korrvik lite längre ut samt Skogsö ännu längre ut i yttre vattenområde. En förklaring kan vara att analysresultaten påvisar Östersjöns interna belastning snarare än lokal belastning enligt den utredning om alternativa utsläppsplatser som Mariehamns Stad utfört. En annan förklaring kan vara att omrörningen och vattenutbytet är så stort att skillnader blir svåra att se. I avsaknad av vattenströmningsmätningar är Svibyvikens strömningsdynamik okänd. Den vanligaste vindriktningen är sydväst som då för in ytvatten i Svibyviken. Dessa ytströmmar kompenseras av djupare motströmmar som sannolikt för ut avloppsvattnet, vilket måste bevisas. Avloppsvattnets spridning och omblandning är okänd och bör utredas vidare. Färjtrafikens inverkan på omblandningen är sannolikt stor men också okänd. Mariehamns Stad har redovisat förväntade kostnader för flytt av utsläppspunkt för de olika alternativen i sin utredning från 2004. Baserat på befintligt underlag, dvs. recipientkontrollprogrammet, är det inte skäligt att kräva en flytt av utsläppspunkten på grund av de höga kostnaderna. Trots att verksamhetens utsläpp riskerar medföra olägenhet som är väsentlig för vattenmiljön anses nyttan av att behålla nuvarande utsläppspunkt överstiga skadan enligt vattenlagens 4 kap. 3 §. Myndigheten ändrar därför villkor 7 genom att tillståndshavaren ska utföra kompletterande undersökningar om utsläppspunkten och alternativ till denna. Villkoret avser en föreskrift om egenkontroll och redovisning av verksamhetens utsläpp som ges med stöd av miljöskyddslagens 26 §.

Villkor 22 har inte ändrats i sak men detaljnivån har ökats för att tydliggöra tillståndshavarens ansvar för hantering av kemikalier i verksamheten och ange

beredskapsnivå för hantering av tillbud. Villkoret ges med stöd av 4 och 5 §§ samt 24 § punkt e miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen.

Gamla villkor 23 stryks då det inte är relevant och förpliktelsen ändå framgår av lagen. Nytt villkor 23 motsvarar istället delar av gamla villkor 22 och har inte ändrats i sak men detaljnivån har ökat för att tydliggöra tillståndshavarens ansvar för avfall och hantering av avfall. Villkoret ges med stöd av 24 § punkt b miljöskyddslagen och 8a - 8f §§ landskapslag (1981:3) om renhållning.

Tidigare villkor 28 utgår då det härrör från ombyggnadsfasen och är därmed inte längre relevant.

ÅMHM konstaterar att verksamheten med givna villkor och föreskrifter kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. ÅMHM reviderar med stöd av 22 § miljöskyddslagen villkoren i Mariehamns Stads miljö tillstånd för avloppsreningsverket Lotsbroverket.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 14.2 i avgiftstaxa 2010 för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, fastställd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 29 S40 /18.03.2010.

Reningsverk > 4000 pe, 1682 €		
Villkorsrevidering, 30 % av 2007 års taxa	€	560,66
Annonskostnad, delgivning av ansökan	€	176,90
Totalt*	€	737,56

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning.

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har inletts vid Ålands miljöprövningsnämnd 20.02.2007.

Ansökan har med anledning av 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till ÅMHM 01.01.2008.

Ärendet har kompletterats 07.03.2007 samt 06.11.2009.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 30.03.2010 - 20.04.2010 på ÅMHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons 30.03.2010 i tidningen Åland. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har begärt och fått utlåtande från Jomala kommun samt Ålands Landskapsregering, Vatteningenheten vid Miljöbyrån.

Bemötande

Ärendet har tillförts material av annan än sökanden och därmed har sökanden hörts. Sökanden har avböjt att bemöta inkommet material.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Meddelande om beslutet delges offentligt genom anslag på ÅMHM:s anslagstavla. En kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten hos ÅMHM. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.